

Effects of Using An “IT SAYS-I SAY-AND SO” Teaching Technique on the Problem-Solving Ability and Attitudes Towards Learning About Thai Literature of Year-2 Secondary School Students

Phra Prasong Jankum^{1*} and Petch Wijitnawin²

¹Master of Education Program in Teaching Thai, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

²Education Program in Teaching Thai, Faculty of Education, Ramkhamhaeng University, Thailand

E-mail: Prasongjankum@gmail.com, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0009-4219-5444>

E-mail: petch_w@ru.ac.th, ORCID ID: <https://orcid.org/0009-0003-6161-9755>

Received 14/05/2025

Revised 17/05/2025

Accepted 21/06/2025

Abstract

Background and Aims: Reading Thai literature plays a crucial role in developing students' analytical thinking, interpretive abilities, and creative reasoning. Through Thai literary study, students engage in connecting knowledge from texts, articulating well-founded opinions, and critically evaluating literary value. Despite these benefits, Grade 8 students at a secondary school in Nonthaburi Province have demonstrated low academic achievement in Thai literature and expressed disinterest, perceiving literary studies as irrelevant to everyday life situations. To address this challenge, it is necessary to implement instructional approaches and/or techniques that emphasize analytical thinking and active discussion. In response, this research explores the application of the “It Says-I Say-And So” teaching technique in literature classes for these students. The study aimed to compare students' problem-solving abilities and attitudes toward learning about Thai literature before and after the experiment.

Methodology: This quasi-experimental study targeted 23 Grade 8 students from a secondary school in Nonthaburi Province during the second semester of the 2024 academic year, selected through purposive sampling. Three research instruments were employed: (1) fifteen 50-minute lesson plans using the “It Says-I Say-And So” instructional technique, with an item-objective congruence (IOC) index averaging 1.00; (2) a problem-solving ability test, which demonstrated an IOC index of 0.66, a reliability coefficient of 0.74, item discrimination (r) ranging from 0.30 to 0.70, and item difficulty (p) between 0.45 and 0.65; and (3) an attitude scale measuring students' perceptions of literature learning, which had an IOC index of 1.00, a reliability of 0.87, and item discrimination values between 0.25 and 0.85. Data were analyzed using median, standard deviation, and the Wilcoxon signed-rank test to determine statistical differences.

Results: The findings revealed that the students who received instruction through the “It Says-I Say-And So” teaching technique demonstrated significantly higher problem-solving abilities and attitudes toward learning about Thai literature than before the experiment. The difference was statistically significant at the .05 level (Sig. = 0.003, 0.014), supporting the research hypotheses.

Conclusion: “It Says-I Say-And So” teaching technique supported students’ analytical thinking, critical reasoning, and abilities to connect knowledge from Thai literary texts to real-life applications. The teaching technique also enabled students to incorporate ideas and lessons learned from Thai literature as part of their reasoning and planning processes for addressing problems encountered in everyday life situations.

Keywords: “It Says-I Say-And So” Teaching Technique; Problem-Solving Abilities; Attitudes Toward Learning About Thai Literature

ผลของการใช้เทคนิคการสอน “IT SAYS-I SAY-AND SO” ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหา และทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

พระประสงค์ จันคำ^{*1} และเพชร วิจิตรนาวิน²

¹ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

²สาขาวิชาการสอนภาษาไทย คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยรามคำแหง

บทคัดย่อ

ภูมิหลังและวัตถุประสงค์: การศึกษาวรรณคดีช่วยพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ การตีความ และความคิดเชิงสร้างสรรค์ นักเรียนได้ฝึกการเชื่อมโยงความรู้จากเรื่องที่ศึกษา การแสดงความคิดเห็นอย่างมีเหตุผล และ การวิเคราะห์คุณค่าของวรรณคดี ผู้วิจัยจึงสนใจนำเทคนิคการสอน “It Says-I Say- And So” มาทดลองใช้ ในการเรียนรู้วรรณคดีสำหรับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ข้างต้น โดยมีวัตถุประสงค์ในงานวิจัยครั้งนี้เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาและทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดีของนักเรียน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So”

ระเบียบวิธีการวิจัย: การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยกึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) กลุ่มเป้าหมาย (target population) คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ห้อง ม.2 โรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี จำนวน 23 คน ในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 โดยใช้การเลือกแบบเจาะจง (Purposive Sampling) เครื่องมือวิจัยประกอบด้วย 1. แผนการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” จำนวน 15 แผน แผนละ 50 นาที ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 2. แบบทดสอบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.66 ค่าความเชื่อมั่น (reliability) 0.74 ค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้ออยู่ระหว่าง 0.30 – 0.70 และค่าความยากง่าย (p) มีค่าระหว่าง 0.45 - 0.65 และ 3. แบบวัดทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดี ค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 ค่าความเชื่อมั่น 0.87 และค่าอำนาจจำแนกรายข้อ 0.25-0.85 วิเคราะห์ข้อมูลโดยหาค่ามัธยฐาน ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และทดสอบความแตกต่างด้วยสถิติ Wilcoxon signed rank test

ผลการวิจัย: ผลการวิจัย พบว่า นักเรียนที่ได้รับการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” มีความสามารถในการแก้ปัญหาและทัศนคติในการเรียนรู้วรรณคดีสูงกว่าก่อนการทดลอง โดยมีความแตกต่างที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 (Sig. = 0.003, 0.014) ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัย

สรุปผล: เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” ช่วยส่งเสริมให้นักเรียนฝึกคิดวิเคราะห์ คิดอย่างมีวิจารณญาณ และคิดเชื่อมโยงความรู้จากเรื่องที่ศึกษาเพื่อนำมาปรับใช้ในชีวิตจริง ตลอดจนนำแนวคิดและข้อคิดที่ได้จากวรรณคดีมาเป็นส่วนหนึ่งของการวางแผนเพื่อแก้ปัญหาที่พบในชีวิตประจำวันได้อย่างมีเหตุผล

คำสำคัญ: เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So”; ความสามารถในการแก้ปัญหา; ทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดี

บทนำ

การเรียนรู้วรรณคดีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการศึกษา เนื่องจากช่วยให้นักเรียนได้รับรู้ถึงภูมิปัญญาของบรรพบุรุษในด้านวัฒนธรรม ประเพณี และสุนทรียภาพ ในการศึกษาวรรณคดีและวรรณกรรม นักเรียนต้องอ่านเนื้อหา วิเคราะห์ข้อมูล และสังเคราะห์คุณค่าของงานประพันธ์ ทั้งเพื่อความเข้าใจและเพื่อความเพลิดเพลิน วรรณคดีถ่ายทอดความรู้สึก ค่านิยม ขนบธรรมเนียมประเพณี เรื่องราวของสังคมในอดีต และความงดงามของภาษา ซึ่งช่วยให้เกิดความซาบซึ้งและความภาคภูมิใจในมรดกทางวัฒนธรรมที่ตกทอดมาจนถึง

ปัจจุบัน (ดวงมน จิตรจันทน์, 2565) นอกจากนี้ การศึกษาวรรณคดีมียังช่วยพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหา เนื่องจากวรรณคดีปรากฏแนวคิดสำคัญ (themes) ที่เกี่ยวข้องกับการเผชิญอุปสรรค ความขัดแย้งในชีวิต หรือการเลือกตัดสินใจที่ ตลอดจนแฝงคุณค่าของเรื่องซึ่งช่วยปลูกคุณธรรมจริยธรรมให้นักเรียน (อิงอร สุพันธุ์วนิช, 2565) โดยเฉพาะอย่างยิ่งนักเรียนในระดับมัธยมศึกษาซึ่งนักเรียนสามารถเชื่อมโยงข้อคิดจากวรรณคดีกับสถานการณ์ในชีวิตจริง นักเรียนได้ฝึกทักษะการคิดวิเคราะห์เพื่อประเมินปัญหา การหาทางออกอย่างมีเหตุผล ตลอดจนได้มีโอกาสพิจารณาผลกระทบของการตัดสินใจ (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2544; วิจารย์ พานิช, 2555; ปรีชา ช้างขวัญยืน, 2560; Eman, 2017)

อย่างไรก็ตาม สภาพปัญหาการศึกษาวรรณคดีพบว่า นักเรียนหลายคนรู้สึกเบื่อหน่ายในการอ่านวรรณคดีโบราณและท่องจำคำศัพท์ยาก ตลอดจนการถอดคำประพันธ์ขนาดยาวที่ลึบบรรทัดแต่ไม่ได้วิเคราะห์สาระสำคัญของเรื่องที่ศึกษา (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, 2560) ด้วยเหตุนี้ ทำให้นักเรียนมองวรรณคดีเป็นเพียงงานเขียนที่มีเนื้อหาเก่าและห่างไกลจากชีวิตจริง ส่งผลให้นักเรียนไม่สามารถเชื่อมโยงแนวคิดและคุณค่าที่ปรากฏในวรรณคดีไปปรับใช้เพื่อแก้ปัญหาที่พบในชีวิตจริงได้อย่างเป็นรูปธรรม (ดวงมน จิตรจันทน์, 2565) สภาพปัญหาดังกล่าว พบได้จากการเรียนรู้วรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ในโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ซึ่งพบว่า นักเรียนมีคะแนนผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวรรณคดีในระดับที่ต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนด ทั้งนี้ เพราะนักเรียนไม่สามารถสรุปเนื้อหาและวิเคราะห์สาระสำคัญของวรรณคดีที่ศึกษาได้ นอกจากนี้ จากการสรุปและวิเคราะห์สภาพปัญหาจากบันทึกผลการเรียนรู้ท้ายแผนการจัดการเรียนรู้พบว่า นักเรียนไม่สนใจและเบื่อหน่ายในการอ่านวรรณคดี นักเรียนไม่ต้องการท่องจำคำศัพท์ยาก ซึ่งส่วนใหญ่เป็นคำศัพท์โบราณหรือคำที่ไม่คุ้นเคยในชีวิตประจำวัน อีกทั้งยังต้องท่องจำบทกลอนขนาดยาวเพื่อการสอบโดยขาดความเข้าใจในเนื้อหาของเรื่อง และการถอดคำประพันธ์จากวรรณคดีที่มีเนื้อหาขนาดยาว ยิ่งไปกว่านั้น นักเรียน ได้ตั้งคำถามถึงเป้าหมายและความสำคัญของการอ่านวรรณคดี หากแต่ไม่ได้รับคำอธิบายที่ชัดเจนและยกตัวอย่างอย่างเป็นรูปธรรม ด้วยเหตุนี้ นักเรียนจึงเห็นว่าการศึกษาวรรณคดีเป็นเรื่องที่ไกลตัวและไม่สามารถนำความรู้ที่ได้รับจากการอ่านไปใช้ในอนาคตได้ (สุทธิดา จันทร์เหม, 2566)

สภาพปัญหาดังกล่าวจำเป็นต้องได้รับการแก้ไขโดยส่งเสริมให้นักเรียนได้มีโอกาสคิดวิเคราะห์ วิจารย์ และตีความวรรณคดีในแง่มุมที่หลากหลาย นอกจากนี้ ยังต้องเชื่อมโยงความรู้จากเรื่องที่ศึกษากับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนเพื่อให้เกิดความเข้าใจวรรณคดีอย่างเป็นรูปธรรม จึงจะช่วยให้ นักเรียนตระหนักถึงเป้าหมายที่แท้จริงของการศึกษาวรรณคดี Gunning (2024) กล่าวว่า “It Says-I Say-And So” เป็นเทคนิคการสอนที่มุ่งให้นักเรียนฝึกคิดวิเคราะห์และตีความจากวรรณคดีที่ศึกษาโดยพิจารณาเรื่องที่อ่านอย่างรอบด้านผ่านกิจกรรมการระดมความคิด ถกเถียง อภิปราย และส่งเสริมความคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อแก้ปัญหา โดยมีกระบวนการสำคัญซึ่งประกอบด้วย *It Says* เป็นการศึกษาเพื่อให้นักเรียนช่วยกันสรุปและวิเคราะห์เนื้อหาของเรื่องที่อ่าน / *Say* เป็นขั้นตอนของการระดมความคิดเพื่อตีความเรื่องที่อ่านโดยเชื่อมโยงกับความรู้และประสบการณ์เดิมของนักเรียนแต่ละคน และ *And So* เป็นขั้นตอนการวิเคราะห์และสรุปสาระสำคัญที่ได้จากการอภิปราย ถกเถียง และร่วมกับเสนอแนวทางการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ จากการศึกษาพบว่า มิ่งงานวิจัยของ Sari (2012) ซึ่งกล่าวว่าเทคนิคการสอนดังกล่าวช่วยพัฒนาความเข้าใจในการอ่านของนักเรียนระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และ Amelia (2016) ได้ศึกษาพบว่า เทคนิคการสอนดังกล่าวช่วยให้นักศึกษาระดับปริญญาตรีสามารถเชื่อมโยงข้อมูลใหม่กับความรู้เดิมและวิเคราะห์สาระสำคัญจากเรื่องที่ศึกษาได้อย่างมีเหตุผล นอกจากนี้ ยังมีงานวิจัยที่เกี่ยวข้องพบว่า เทคนิคการสอนนี้ช่วยพัฒนาการอ่านสรุปความ การอ่านเชิง

วิเคราะห์ และการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ (สุดธิดา จันท์เหม, 2566; Heller, 2003; Sari, 2012; Susanti, 2017; Negi, 2021) อย่างไรก็ตาม ยังไม่พบการนำเทคนิคการสอนดังกล่าวมาใช้ในการพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาและทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้ โดยเฉพาะอย่างยิ่งสำหรับนักเรียนในระดับชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น ดังนั้น ผู้วิจัยจึงสนใจในการนำเทคนิคการสอนดังกล่าวมาใช้ในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีโดยมุ่งศึกษาผลของการใช้เทคนิคการสอน “It Says- I Say-And So” ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2

วัตถุประสงค์การวิจัย

1. เพื่อเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So”
2. เพื่อเปรียบเทียบทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังจากการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So”

สมมติฐานการวิจัย

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” มีความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนการทดลอง
2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” มีทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดีสูงกว่าก่อนการทดลอง

การทบทวนวรรณกรรม

1. เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So”

Gunning (2024) กล่าวถึงเทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” ว่าเป็นเทคนิคที่มุ่งเน้นการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ ความคิดเชิงสร้างสรรค์ และการคิดอย่างมีวิจารณญาณ โดยกระตุ้นให้นักเรียนตีความและเชื่อมโยงข้อมูลจากเนื้อหาที่อ่านหรือศึกษากับความคิดเห็นหรือความเข้าใจส่วนตัวของตนเองก่อน จะสรุปหรือขยายความหมายเพื่อนำไปใช้ในการวิเคราะห์หรือการตัดสินใจ การจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามเทคนิคการสอนนี้มุ่งเน้นการตั้งคำถามเชิงลึกและการอภิปราย เพื่อเปิดโอกาสให้นักเรียนได้ถกเถียง แบ่งปันความคิดเห็น และกลั่นกรองข้อมูลจากหลากหลายมุมมอง กระบวนการดังกล่าวไม่เพียงช่วยเสริมสร้างความเข้าใจเชิงลึก แต่ยังฝึกให้ผู้เรียนใช้เหตุผลอย่างรอบคอบและสร้างความเชื่อมโยงระหว่างความรู้ในบทเรียนกับประสบการณ์หรือสถานการณ์จริงในชีวิตประจำวัน (Woolfolk, 2018) ในการศึกษาวรรณคดี เทคนิคการสอนนี้ส่งเสริมให้นักเรียนได้อ่านและทำความเข้าใจกับเนื้อหาวรรณคดีอย่างรอบด้าน โดยมีขั้นตอนสำคัญ ได้แก่ ขั้นแรก (It Says) นักเรียนจะต้องระบุข้อมูลหรือข้อความสำคัญจากวรรณคดี เช่น ข้อความจากบทกลอนหรือบทสนทนา จากนั้นขั้นต่อมา (I Say) นักเรียนจะได้สะท้อนความคิดเห็นส่วนตัว เช่น การตีความความหมายเชิงนัย การเชื่อมโยงกับประสบการณ์ชีวิต หรือการตั้งคำถามต่อเนื้อหา และขั้นสุดท้าย (And So) นักเรียนจะได้สรุปข้อคิดคุณค่า หรือบทเรียนที่สามารถนำไปปรับใช้ในชีวิตจริง การจัดการเรียนรู้ดังกล่าวช่วยให้นักเรียนพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์และการคิดเชิงสร้างสรรค์ผ่านการอภิปรายและการตอบคำถามเชิงลึกจากวรรณคดีซึ่งมักสะท้อนวิถีชีวิต ค่านิยม และปัญหาสังคม จึงเป็นสื่อที่เหมาะสมต่อการฝึกฝนการคิดอย่างรอบด้าน นอกจากนี้

การถกเถียงและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นยังช่วยให้นักเรียนได้มุมมองที่หลากหลาย (อิงอร สุพันธุ์วิช, 2565; Eggen & Kauchak, 2016)

2. ความสามารถในการแก้ปัญหา

ความสามารถในการแก้ปัญหา (problem-solving abilities) เป็นพื้นฐานสำคัญในการดำเนินชีวิตสำหรับเด็กและเยาวชนในยุคปัจจุบัน หลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน พศ. 2551 ได้กำหนดให้นักเรียนมีความสามารถในการแก้ปัญหาโดยนำความรู้มาปรับใช้ในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้ เพราะการดำเนินชีวิตในโลกยุคปัจจุบันอยู่ในสภาพสังคมที่มีปัญหาและอุปสรรค ตลอดจนความท้าทายใหม่อยู่เสมอ นักเรียนจำเป็นต้องใช้ความคิดสร้างสรรค์ ตลอดจนการคิดวิเคราะห์และการคิดอย่างมีวิจารณญาณเพื่อหาหนทางแก้ไขในสถานการณ์ต่าง ๆ (Eggen & Kauchak, 2016) ส่วนความสำคัญที่มีต่อการศึกษาวรรณคดีนั้น เมื่อพิจารณาอย่างรอบคอบว่า การศึกษาวรรณคดีมิใช่เพียงแค่การอ่านเพื่อความบันเทิงหรือการจดจำเนื้อหา หากแต่เป็นการเผชิญหน้ากับบทประพันธ์ที่มีความซับซ้อนทั้งในเชิงภาษา เนื้อหา และคุณค่าในด้านต่าง ๆ นักเรียนเรียนจำเป็นต้องใช้กระบวนการคิดวิเคราะห์เพื่อทำความเข้าใจบริบทของเรื่องราว สืบค้นความหมายแฝง วิเคราะห์แรงจูงใจของตัวละคร และตีความบทเรียนชีวิตที่ซ่อนอยู่ในวรรณคดีแต่ละเรื่อง ความสามารถในการแก้ปัญหาย่อมช่วยให้นักเรียนสามารถหาวิธีเข้าถึงและเข้าใจเนื้อหาที่ยาก เช่น การถอดคำประพันธ์หรือการวิเคราะห์คุณค่าทางสังคมและศีลธรรมของวรรณคดี (กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ, 2544; ดวงมน จิตรจำนงค์, 2565) นอกจากนี้ ความสามารถดังกล่าว ยังส่งเสริมให้นักเรียนสามารถเชื่อมโยงประสบการณ์และความรู้ที่ได้รับจากวรรณคดีไปใช้ในการคิดหาทางออกต่อปัญหาที่ตนเองพบในชีวิตจริงได้อย่างมีเหตุผลและสร้างสรรค์ ดังนั้น การปลูกฝังความสามารถในการแก้ปัญหาในกระบวนการเรียนการสอนวรรณคดีจึงเป็นสิ่งที่ช่วยพัฒนาความคิดรอบด้านและสร้างความตระหนักรู้ในคุณค่าของวรรณคดีได้เป็นอย่างดี (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, 2560)

การวัดความสามารถในการแก้ปัญหตามแนวคิดของ Robertson (2017) สามารถประยุกต์ใช้ในการเรียนรู้วรรณคดีได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยประเมินผ่านพฤติกรรมหลัก 4 ด้าน ได้แก่ (1) การระบุปัญหาและทำความเข้าใจสภาพของปัญหาตามบริบทที่เกี่ยวข้อง ซึ่งผู้เรียนต้องสามารถอธิบายปัญหาที่ปรากฏในวรรณคดีหรือปัญหาที่สัมพันธ์กับคุณค่าที่ได้จากเรื่องนั้น ๆ พร้อมทั้งเข้าใจบริบททางประวัติศาสตร์และวัฒนธรรม (2) การวิเคราะห์สาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหา ทั้งในเรื่องราวของวรรณคดีและการเชื่อมโยงกับสถานการณ์จริง เช่น การวิเคราะห์ปัจจัยที่ทำให้ตัวละครประสบปัญหา และการเปรียบเทียบกับสังคมปัจจุบัน (3) การเสนอแนวทางการแก้ปัญหาย่างสร้างสรรค์และเป็นไปได้ โดยผู้เรียนจะได้ฝึกคิดหาวิธีการแก้ไขปัญหาก็ได้แรงบันดาลใจหรือแนวคิดจากวรรณคดี และ (4) การประเมินและคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด โดยพิจารณาจากเหตุผล ความเป็นไปได้ และความสอดคล้องกับบริบททางสังคมและวัฒนธรรม แนวทางนี้ช่วยให้นักเรียนไม่เพียงเข้าใจเนื้อหาวรรณคดีในเชิงลึก แต่ยังสามารถนำคุณค่าและข้อคิดจากวรรณคดีมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้อย่างสร้างสรรค์และมีเหตุผล การสร้างเครื่องมือวัดความสามารถในการแก้ปัญหอาจกำหนดเป็นแบบทดสอบปลาย 4 ตัวเลือก การเติมคำลงในช่องว่าง การเขียนตอบอัตนัยโดยเขียนบรรยายขนาดสั้น ซึ่งผู้วิจัยต้องสร้างเกณฑ์การวัดและประเมินให้ครอบคลุมทุกองค์ประกอบ โดยอาจใช้เกณฑ์การประเมินคุณภาพ rubrics (Kumar, 2019; Creswell & Guetterman, 2019)

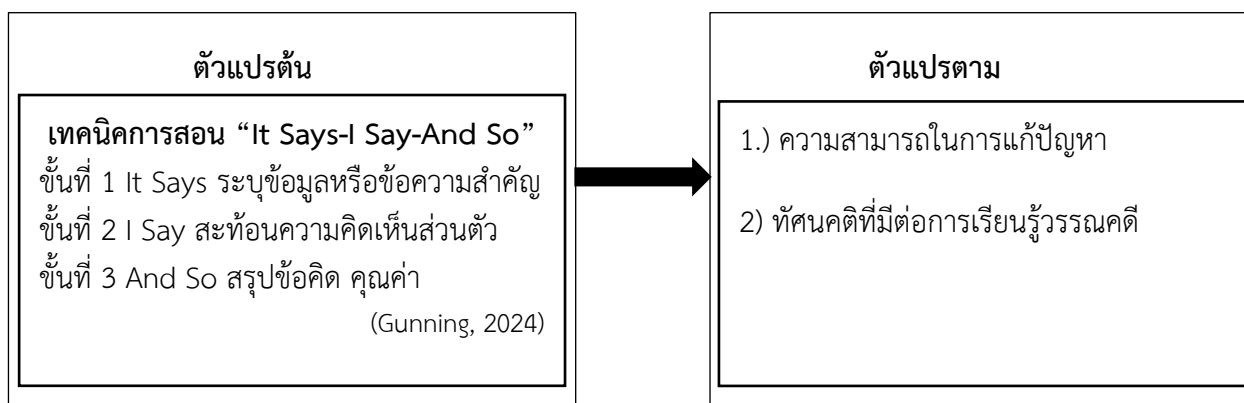
3. ทักษะที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดี

ทัศนคติ (attitudes) หมายถึง ความคิด ความรู้สึก และความเชื่อที่บุคคลมีต่อสิ่งใดสิ่งหนึ่ง ซึ่งส่งผลต่อพฤติกรรมหรือการตอบสนองของบุคคลนั้น โดยประกอบด้วยองค์ประกอบหลัก 3 ด้าน คือ ด้านความรู้ความ

เข้าใจ ด้านอารมณ์ความรู้สึก และด้านพฤติกรรม ทักษะที่มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการเรียนรู้ เพราะเป็นตัวกำหนดแรงจูงใจและความตั้งใจของผู้เรียน หากผู้เรียนมีทัศนคติที่ดี เช่น มองว่าการเรียนเป็นเรื่องท้าทายและมีประโยชน์ ก็จะส่งผลให้เกิดความกระตือรือร้นและความพยายามในการเรียนรู้ แต่หากมีทัศนคติในทางลบ เช่น มองว่าเนื้อหาไม่น่าสนใจหรือไม่มีประโยชน์ ก็อาจส่งผลต่อผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน ดังนั้น ทัศนคติที่ดีจึงเป็นพื้นฐานสำคัญในการส่งเสริมการเรียนรู้อย่างมีประสิทธิภาพ (ปรีชา ช้างขวัญยืน, 2560) การมีทัศนคติที่ดีมีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการสร้างประสบการณ์ การเรียนรู้ที่มีคุณค่าและลึกซึ้ง นักเรียนที่มีทัศนคติในเชิงบวก เช่น มองว่าวรรณคดีเป็นแหล่งความรู้ ความเพลิดเพลิน และเป็นมรดกทางวัฒนธรรมที่ทรงคุณค่า ย่อมมีความตั้งใจและความกระตือรือร้นในการอ่านและทำความเข้าใจเนื้อหา ซึ่งส่งผลให้พวกเขาสามารถตีความวิเคราะห์ และประเมินคุณค่าของวรรณคดีได้อย่างรอบด้าน (ดวงมน จิตรจำนงค์, 2565) นอกจากนี้ การมีทัศนคติที่ดีช่วยส่งเสริมให้นักเรียนนำแนวคิดและข้อคิดจากวรรณคดีไปประยุกต์ใช้ในการดำรงชีวิต เช่น การเรียนรู้คุณธรรม จริยธรรม และการเข้าใจสังคมและวัฒนธรรมในแต่ละยุคสมัย หากผู้เรียนขาดทัศนคติที่ดีย่อมเห็นว่าการศึกษาวรรณคดีเป็นเรื่องยากและน่าเบื่อ ซึ่งทำให้ขาดความสนใจและไม่สามารถเข้าใจสาระสำคัญที่แท้จริงของวรรณคดีได้ (อิงอร สุพันธุ์วนิช, 2565) ดังนั้น การปลูกฝังทัศนคติที่ดีจึงเป็นหัวใจสำคัญที่จะช่วยให้นักศึกษาวรรณคดีเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ และช่วยสร้างผู้เรียนที่มีความคิดเชิงเหตุผล สามารถวิเคราะห์ประเด็นต่าง ๆ ได้อย่างลึกซึ้ง ตลอดจนจนมีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (Eman, 2017) การวัดทัศนคติตามแนวคิดของ Cohen et al. (2018) มุ่งเน้นการประเมินใน 3 ประเด็นหลัก ได้แก่ ความคิดเห็น (opinions) ซึ่งสะท้อนถึงสิ่งที่ผู้ตอบแบบสอบถามเชื่อหรือคิดเกี่ยวกับสิ่งหนึ่ง ความรู้สึก (feelings) ซึ่งแสดงถึงอารมณ์หรือทัศนคติทางอารมณ์ต่อสิ่งนั้น และแนวโน้มของการกระทำ (inclination to action) ซึ่งบ่งบอกถึงความตั้งใจหรือพฤติกรรมที่ผู้ตอบมีแนวโน้มจะทำต่อสิ่งนั้น การวัดทัศนคติส่วนใหญ่ใช้แบบสอบถาม (attitude questionnaire) เป็นเครื่องมือหลัก โดยออกแบบคำถามให้ครอบคลุมทั้ง 3 ด้านเพื่อสะท้อนภาพรวมของทัศนคติได้อย่างรอบด้าน แบบสอบถามนี้อาจอยู่ในรูปแบบมาตราส่วนการให้คะแนน เช่น แบบ Likert scale เพื่อให้สามารถวิเคราะห์และตีความข้อมูลเชิงปริมาณได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทั้งนี้ การออกแบบแบบสอบถามจำเป็นต้องมีความชัดเจนและผ่านการตรวจสอบความเที่ยงและความตรงเพื่อให้ผลการวัดสะท้อนทัศนคติที่แท้จริงของผู้ตอบ (Kumar, 2019)

กรอบแนวคิดการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้จัดทำขึ้นเพื่อศึกษาผลของการใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” ที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาและทัศนคติต่อการเรียนรู้อ่านวรรณคดี ของนักเรียนชั้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ผู้วิจัยได้มุ่งเน้นเพื่อพัฒนาทักษะการอ่านวรรณคดีอย่างมีวิจารณญาณ ซึ่งถือเป็นทักษะที่สำคัญในการเสริมสร้างความสามารถด้านการอ่านของนักเรียนโดยใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” ที่ได้รับการออกแบบมาเพื่อเสริมสร้างกระบวนการอ่านอย่างมีวิจารณญาณ โดยเฉพาะการส่งเสริมการคิดเชิงวิเคราะห์ในการอ่านวรรณคดี ดังสรุป ในภาพประกอบ 1

ภาพประกอบ 1 กรอบแนวคิดการวิจัย

ระเบียบวิธีการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้เป็นการศึกษากึ่งทดลอง (Quasi-Experimental Research) โดยเปรียบเทียบคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาและทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ภายใน 1 ห้องเรียน จำนวน 23 คน ระหว่างก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” ซึ่งออกแบบการวิจัยแบบ one group pre-test and post test intervention (Cohen et al, 2018) มีระเบียบวิธีการวิจัยดังนี้

1. กลุ่มเป้าหมายในการวิจัย

เนื่องจากผู้วิจัยเก็บข้อมูลจากนักเรียนภายในห้องเรียนซึ่งถูกกำหนดรายชื่อ จำนวนนักเรียน และ ตารางสอน ทำให้มีข้อจำกัดในการสุ่มกลุ่มตัวอย่างจากประชากร ด้วยเหตุนี้ งานวิจัยนี้จึงมีลักษณะเป็นแบบ field experiment (Robson & McCartan, 2016) โดยมีกลุ่มเป้าหมาย (target population) ในงานวิจัยครั้งนี้ Salkind (2017) เป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 23 คน ที่ศึกษาในภาคการศึกษาตอนปลาย ปี การศึกษา 2567 ในโรงเรียนมัธยมศึกษาแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรี ผู้วิจัยใช้วิธีเลือกนักเรียนกลุ่มดังกล่าวแบบ เจาะจง (purposive sampling) (Creswell & Guetterman, 2019)

2. ตัวแปรในการศึกษา

2.1 ตัวแปรต้น ได้แก่ เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So”

2.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ 1) ความสามารถในการแก้ปัญหา และ 2) ทักษะคิดที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดี

3. ระยะเวลาที่ใช้ในการวิจัย

ระยะเวลาดำเนินการ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ใช้แผนการเรียนรู้แผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้ เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” จำนวน 15 แผน แผนละ 1 คาบ คาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 15 คาบ ระยะเวลาในการเก็บรวบรวมข้อมูล 5 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 คาบ

4. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

4.1 เครื่องมือที่ใช้ในการทดลองประกอบด้วยแผนการเรียนรู้ที่จัดทำขึ้นตามเทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” จำนวน 15 แผน โดยแต่ละแผนมีระยะเวลาคาบละ 50 นาที รวมทั้งสิ้น 15 คาบในช่วงเวลา 5 สัปดาห์ สำหรับการเรียนการสอนในภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2567 ซึ่งมีวรรณคดีที่ใช้จำนวน 2 เรื่อง ได้แก่ บทเสภาสามัคคีเสวก ตอนวิศกรรมมาและสามัคคีเสวก และโคลงสุภาจิตโสฬสไตรยางค์ แต่ละแผนการเรียนรู้ ประกอบด้วย 3 ขั้นตอนตามเทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” หลังจากนั้นนำแผนการจัดการเรียนรู้

เสนอให้อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อขอคำแนะนำและพิจารณาความเหมาะสมด้านเนื้อหา กิจกรรมและเวลาของแต่ละแผน ผู้วิจัยจะนำข้อเสนอแนะเหล่านี้ไปปรับปรุงและแก้ไข ก่อนที่จะนำแผนการจัดการเรียนรู้ไปให้ผู้เชี่ยวชาญจำนวน 3 คนตรวจสอบความถูกต้องและความครอบคลุมของเนื้อหา โดยคำนวณค่าดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 สุดท้ายจะมีการจัดพิมพ์แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อนำไปใช้ในการจัดการเรียนการสอนกับนักเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายในงานวิจัยครั้งนี้

4.2 เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล คือ แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา และแบบวัดทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดี ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

4.2.1 แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหา

แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาเป็นแบบอัตนัยโดยให้เขียนบรรยายขนาดสั้น (short essay) จำนวน 4 ข้อ โดยประยุกต์สาระสำคัญ (theme) หรือข้อคิดจากวรรณคดีเรื่องที่ศึกษาเพื่อนำมาตอบคำถามจากสถานการณ์ที่กำหนดซึ่งยกตัวอย่างเหตุการณ์ปัญหาที่นักเรียนพบในชีวิตประจำวัน โดยนำแนวคิดของ Robertson (2017) มากำหนดเป็นประเด็นคำถาม ซึ่งประกอบด้วย (1) การระบุปัญหาและทำความเข้าใจสภาพของปัญหาตามบริบทที่เกี่ยวข้อง (2) การวิเคราะห์สาเหตุหรือปัจจัยที่ส่งผลให้เกิดปัญหา (3) การเสนอแนวทางการแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์และเป็นไป และ (4) การประเมินและคัดเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสมที่สุด รวมทั้งสร้างเกณฑ์การประเมิน rubrics แบบแยกองค์ประกอบ ซึ่งมีคะแนนเต็ม 30 คะแนน ผู้วิจัยนำเสนอแบบวัดฯ ต่อที่อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) จากนั้นคำนวณดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 0.66 และปรับปรุงก่อนทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ซึ่งเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 คน ผลการทดลองพบว่า ค่าความเชื่อมั่น (reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.74 ค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้ออยู่ระหว่าง 0.30 – 0.70 และค่าความยากง่าย (p) มีค่าระหว่าง 0.45 - 0.65 (Porter-Szucs, I. et al., 2025).

4.2.2 แบบวัดทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดี

แบบวัดทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดี เป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า (Rating Scale) โดยใช้มาตราวัดแบบลิเคิร์ตสเกล (Likert Scale) มี 5 ระดับ คือ เห็นด้วยอย่างยิ่ง เห็นด้วย ไม่แน่ใจ ไม่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง ตามแนวคิดของ Cohen et al. (2018) ซึ่งประกอบด้วย 3 ด้าน ได้แก่ ความคิดเห็น (opinions), ความรู้สึก (feelings) และความคิดเห็นที่คาดว่าจะแสดงออกมาเป็นพฤติกรรม (inclination to action) จำนวน 30 ข้อ จากนั้น นำเสนอต่อที่อาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบความถูกต้องและเหมาะสม และนำเสนอต่อผู้ทรงคุณวุฒิด้านการสอนภาษาไทย จำนวน 3 คน เพื่อประเมินความตรงเชิงเนื้อหา (content validity) ตรวจสอบโดยผู้เชี่ยวชาญ 3 คน คำนวณดัชนีความสอดคล้อง (IOC) ซึ่งมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.00 และปรับปรุงก่อนทดลองใช้กับกลุ่มที่ไม่ใช่ประชากรกลุ่มเป้าหมาย ผู้วิจัยนำแบบทดสอบไปทดลองใช้ (try out) กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 จำนวน 15 คน ผลการทดลองพบว่า แบบวัดทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดีมีค่าความเชื่อมั่น (reliability) ทั้งฉบับเท่ากับ 0.87 และค่าอำนาจจำแนก (r) รายข้ออยู่ระหว่าง 0.25-0.85 (Cohen, L. et al., 2018)

5. การดำเนินการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยดำเนินการทดลองและเก็บข้อมูลนักเรียนกลุ่มเป้าหมายโดยดำเนินการวิจัยตามลำดับขั้นตอนดังนี้

5.1 ผู้วิจัยติดต่อขออนุญาตเก็บข้อมูลวิจัยจากหน่วยงานต้นสังกัด โดยได้รับอนุญาตจากผู้อำนวยการในโรงเรียนแห่งหนึ่งในจังหวัดนนทบุรีให้ดำเนินการเก็บรวบรวมข้อมูลวิจัยภายในโรงเรียนได้ นอกจากนี้ ผู้วิจัยได้รับอนุญาตเป็นลายลักษณ์อักษรจากผู้ปกครองนักเรียนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในครั้งนี้นำก่อนเริ่มดำเนินการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือวิจัย (try out) และการเก็บรวบรวมข้อมูล (data collection) ตลอดจนนักเรียนทุกคนที่เป็นกลุ่มเป้าหมายในงานวิจัยนี้ยินยอมเข้าร่วมการวิจัยและได้รับการชี้แจงถึงสิทธิในการถอนตัวจากการเข้าร่วมงานวิจัยตลอดระยะเวลาการเก็บข้อมูลโดยผู้วิจัยยืนยันว่าจะไม่มีผลกระทบใดต่อคะแนนและเกรดในวิชาภาษาที่ผู้วิจัยเป็นครูผู้สอน ทั้งนี้ เพื่อให้เป็นไปตามหลักจริยธรรมการวิจัย นอกจากนี้ ผู้วิจัยเก็บทุกข้อมูลของกลุ่มเป้าหมายเป็นความลับและใช้นามสมมติแทนชื่อและนามสกุลของนักเรียนทุกคน (Creswell & Guetterman, 2019; Thomas, 2017)

5.2 ผู้วิจัยดำเนินการปฐมนิเทศนักเรียนเพื่อชี้แจงแนวทางการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” ให้นักเรียนทราบถึงขั้นตอนการเรียนรู้ วิธีการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ตลอดจนวิธีการวัดและประเมินผลอย่างชัดเจน

5.3 ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบก่อนการทดลอง (Pre-test) กับนักเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มเป้าหมายโดยใช้แบบวัดความสามารถในการแก้ปัญหาและแบบวัดทัศนคติในการเรียนรู้วรรณคดี

5.4 ผู้วิจัยได้ดำเนินการจัดการเรียนการสอนตามแผนการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” กับนักเรียนที่เป็นประชากรกลุ่มเป้าหมาย เป็นระยะเวลา 5 สัปดาห์ แบ่งการเรียนการสอนออกเป็นสัปดาห์ละ 3 คาบ คาบละ 50 นาที

5.5 เมื่อสิ้นสุดการจัดกิจกรรมการเรียนการสอน ผู้วิจัยได้ดำเนินการทดสอบหลังการทดลอง (Post-test) เพื่อวัดความสามารถในการแก้ปัญหาและแบบวัดทัศนคติในการเรียนรู้วรรณคดี โดยใช้แบบวัดชุดเดียวกันกับการทดสอบก่อนเรียนแต่สลับข้อ และตลอดระยะเวลาของการทดลองผู้วิจัยไม่ได้เฉลยคำตอบของแบบวัดทั้งหมดให้นักเรียนทราบ จนเสร็จสิ้นการวิจัยแล้วจึงแจ้งเฉลยคำตอบให้นักเรียนทราบ (Woolfolk, 2018)

6. การวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยนี้ ผู้วิจัยได้ทำการตรวจสอบข้อมูลเบื้องต้นโดยการพิจารณาความสามารถในการแก้ปัญหาและทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการทดลองโดยใช้สถิติในการวิเคราะห์การแจกแจงความถี่ภายใต้พื้นที่ได้โค้ง (frequency distribution) (Salkind, 2017) จากการวิเคราะห์เบื้องต้น พบว่า ผลคะแนนดังกล่าวได้ไม่แจกแจงแบบปกติ (non-normal distribution) ดังนั้น ผู้วิจัยจึงเลือกใช้สถิติทดสอบแบบ Non-parametric test ผู้วิจัยได้คำนวณค่ามัธยฐาน (median) ซึ่งแสดงตำแหน่งกลางของข้อมูลที่ไม่ได้รับผลกระทบจากค่าผิดปกติ (outliers) และคำนวณส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (standard deviation) เพื่อแสดงความกระจายของข้อมูลรอบค่ามัธยฐาน และเปรียบเทียบความแตกต่างของค่ามัธยฐานจากคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาและทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ระหว่างก่อนและหลังการทดลองด้วยโปรแกรมสำเร็จรูป โดยใช้สูตรคำนวณ Wilcoxon signed rank test (Cohen et al., 2018)

ผลการวิจัย

ผลการวิจัยสามารถนำเสนอเป็นตาราง ได้ ดังนี้

ตารางที่ 1 การเปรียบเทียบความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So”

ผลการทดลอง	จำนวน นักเรียน	Median	ส่วนเบี่ยงเบน	z	p
			มาตรฐาน S.D.		
คะแนนก่อนการทดลอง	23	11.00	3.23	4.04*	<.000
คะแนนหลังการทดลอง	23	16.00	1.65		

หมายเหตุ: * $P < 0.05$

จากตารางที่ 1 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน “It Says- I Say-And So” มีค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1

ตารางที่ 2 การเปรียบเทียบคะแนนทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดีของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ก่อนและหลังการจัดการเรียนรู้ด้วยเทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So”

ผลการทดลอง	จำนวน นักเรียน	Median	ส่วนเบี่ยงเบน	z	p
			มาตรฐาน S.D.		
คะแนนก่อนการทดลอง	23	24.00	2.26	4.13*	<.000
คะแนนหลังการทดลอง	23	26.50	2.53		

หมายเหตุ: * $P < 0.05$

จากตารางที่ 2 พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ที่ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน ‘It Says-I Say-And So’ มีค่ามัธยฐานของคะแนนทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดีสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2

อภิปรายผล

1. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” มีค่ามัธยฐานของคะแนนความสามารถในการแก้ปัญหาสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เทคนิคการสอนดังกล่าวช่วยพัฒนาความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนอย่างมาก ทั้งนี้ เนื่องจากเทคนิคการสอนนี้เน้นการกระตุ้นให้นักเรียนฝึกคิดอย่างเป็นระบบ เริ่มจากการอ่านข้อความหรือข้อมูลที่ได้รับ (“It Says”) แล้วเชื่อมโยงกับความรู้ความเข้าใจ หรือประสบการณ์ของตนเอง (“I Say”) ก่อนจะสรุปเป็นข้อคิดหรือบทสรุปที่นำไปสู่การตัดสินใจหรือการแก้ปัญหา (“And So”) เทคนิคนี้เน้นการตั้งคำถามและการตอบคำถาม ซึ่งเป็นกระบวนการสำคัญของการแก้ปัญหา เพราะทำให้นักเรียนฝึกวิเคราะห์ข้อมูล แยกแยะประเด็นสำคัญ และพิจารณาหาความสัมพันธ์ของข้อมูลเพื่อนำมาใช้ในการตัดสินใจที่มีเหตุผล อีกทั้งยังส่งเสริมให้นักเรียนอภิปรายและโต้เถียงกันในประเด็นต่าง ๆ ทำให้ได้แลกเปลี่ยนมุมมองและฝึกการให้เหตุผลที่หลากหลาย (Porter-Szucs et al., 2025) ตัวอย่างเช่น ในการศึกษาวรรณคดี นักเรียนอาจอ่านบทกลอนแล้วตั้งคำถามว่า “คำประพันธ์ที่ศึกษาสะท้อนแนวคิดใดของผู้แต่ง” จากนั้นแสดงความคิดเห็นและอภิปรายร่วมกันเพื่อหาคำตอบ เทคนิคนี้ช่วยให้นักเรียนไม่

เพียงแต่อ่านเพื่อเข้าใจ แต่ยังนำข้อมูลและข้อคิดมาประยุกต์ใช้ในการแก้ปัญหาจริงได้อย่างมีเหตุผลและรอบคอบ (Robertson, 2017) นอกจากนี้ยังช่วยเสริมสร้างความมั่นใจในการแสดงความคิดเห็นและการตัดสินใจอย่างเป็นระบบ นอกจากนี้ เทคนิคการสอนดังกล่าวยังส่งเสริมความสามารถในการตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ เนื่องจากกระบวนการเรียนรู้ตามเทคนิคนี้เน้นให้นักเรียนพิจารณาข้อมูลจากข้อความหรือบทเรียน (“It Says”) จากนั้นเชื่อมโยงกับประสบการณ์ ความเชื่อ หรือความรู้ที่มีอยู่ (“I Say”) ก่อนที่จะสรุปหรือกำหนดแนวทางการตัดสินใจที่มีเหตุผล (“And So”) ขั้นตอนเหล่านี้กระตุ้นให้นักเรียนฝึกคิดเชิงวิเคราะห์ แยกแยะข้อเท็จจริงจากความคิดเห็น พิจารณาหลายมุมมอง และประเมินทางเลือกต่าง ๆ อย่างรอบด้าน การได้อภิปรายและโต้แย้งร่วมกับเพื่อนยังช่วยเพิ่มความลึกซึ้งในการประเมินข้อมูลและผลกระทบของการตัดสินใจ ตัวอย่างเช่น เมื่อวิเคราะห์เหตุการณ์ในวรรณคดี นักเรียนอาจตั้งคำถามเกี่ยวกับการกระทำของตัวละครและอภิปรายว่า การตัดสินใจเช่นนั้นเหมาะสมหรือไม่ในบริบทสังคมขณะนั้น สิ่งนี้ช่วยฝึกให้ผู้เรียนคิดอย่างรอบคอบ เห็นข้อดีข้อเสีย และเลือกแนวทางที่เหมาะสมที่สุด ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการตัดสินใจอย่างมีวิจารณญาณ (ทศนา แหมมณี, 2560) จากเหตุผลดังกล่าวมาสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุธิตา จันท์เหม. (2566) Sari (2012) และ Negi (2021) ดังที่กล่าวว่า เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” ช่วยพัฒนาความสามารถในการคิดวิเคราะห์และการใช้เหตุผลอย่างรอบด้าน ตลอดจนรวบรวมข้อมูลทั้งด้านดีและด้านเสีย หรือข้อจำกัดเพื่อเป็นส่วนสำคัญในการตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ปัญหาที่เหมาะสม ดังนั้น เทคนิคการสอนดังกล่าวจึงช่วยให้นักเรียนกระตือรือร้นและเข้าใจวรรณคดีได้อย่างชัดเจน

2. นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 2 ได้รับการจัดการเรียนรู้โดยใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” มีค่ามัธยฐานของคะแนนทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดีสูงกว่าก่อนการทดลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานของการวิจัยข้อที่ 2 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า เทคนิคการสอนดังกล่าวช่วยพัฒนาทัศนคติที่มีต่อการเรียนรู้วรรณคดี ทั้งนี้ เนื่องจากเทคนิคการสอนดังกล่าว ช่วยเสริมสร้างทัศนคติเชิงบวกต่อการเรียนรู้วรรณคดี เพราะนักเรียนไม่ต้องมุ่งแต่ท่องจำคำศัพท์ยากและถอดคำประพันธ์แต่เทคนิคการสอนนี้เน้นการตั้งคำถามเชิงวิเคราะห์และการตอบคำถามที่สามารถแสดงความคิดเห็นได้อย่างหลากหลาย ซึ่งช่วยกระตุ้นความสนใจและความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียน สุธิตา จันท์เหม. (2566) เทคนิคนี้เปิดโอกาสให้นักเรียนได้ตีความบทวรรณคดีผ่านประสบการณ์เดิมและมุมมองส่วนบุคคล ทำให้นักเรียนรู้สึกมีส่วนร่วมและเห็นคุณค่าของเนื้อหาในเชิงลึก (Gunning, 2024) นอกจากนี้ การอภิปราย ถกเถียง และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับเพื่อน ๆ ในชั้นเรียนยังช่วยให้บรรยากาศการเรียนรู้สนุกสนานและท้าทายมากขึ้น นักเรียนเกิดความรู้สึกภูมิใจที่ได้แสดงความคิดเห็นของตนเอง และได้เรียนรู้จากความคิดเห็นที่แตกต่าง ทำให้เกิดความเข้าใจที่หลากหลายและลึกซึ้งยิ่งขึ้น ปัจจัยเหล่านี้ช่วยให้การเรียนรู้วรรณคดีกลายเป็นกิจกรรมที่สนุก น่าสนใจ และเป็นโอกาสในการพัฒนาทักษะการคิดวิเคราะห์ นักเรียนรู้สึกกระตือรือร้นและเห็นคุณค่าของการศึกษาวรรณคดี (ดวงมน จิตรจันทน์, 2565) นอกจากนี้ เทคนิคการสอนดังกล่าวช่วยให้นักเรียนเกิดความชื่นชอบในการอ่านวรรณคดี เพราะเทคนิคการสอนนี้เน้นการเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาของวรรณคดีกับประสบการณ์เดิมและชีวิตจริงของผู้เรียน เมื่ออ่านวรรณคดี นักเรียนไม่เพียงแต่ซึมซับเนื้อหาเท่านั้น แต่ยังได้ฝึกตั้งคำถามและตีความว่าสิ่งที่ตัวละครประสบหรือการตัดสินใจของตัวละครมีความเกี่ยวข้องกับสถานการณ์ในชีวิตจริงอย่างไร ทำให้นักเรียนเห็นว่าวรรณคดีเป็นกระจกที่สะท้อนพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งยังคงมีความร่วมสมัย เช่น การเสียสละ ความรัก ความโลภ หรือความยุติธรรมที่สะท้อนอยู่ในเรื่องราวและตัวละคร (ดวงมน จิตรจันทน์, 2566) นอกจากนี้ การค้นพบวรรณคดี คำคม หรือสุภาษิตสอนใจที่ซ่อนอยู่ในวรรณคดียังช่วยให้นักเรียนเกิดความซาบซึ้งและตระหนักว่าบทเรียนจากวรรณคดีสามารถนำมาใช้เป็นแนวทางชีวิตได้จริง เทคนิคนี้ทำให้นักเรียน

รู้สึกว่าการวรรณคดีไม่ได้เป็นเพียงเนื้อหาที่ต้องจำเพื่อสอบ แต่เป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่าและใกล้ตัว จึงช่วยปลูกฝังความรักและความชื่นชอบในการอ่านวรรณคดีได้อย่างยั่งยืน (ปรีชา ช้างขวัญยืน, 2560) จากเหตุผลดังกล่าวมาสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุดธิดา จันทร์เหม (2566) Negi Susanti (2017) และ (2021) ดังที่กล่าวว่าเทคนิคการสอน “It Says-I Say- And So” ช่วยพัฒนาทัศนคติในการเรียนรู้วรรณคดีโดยกระตุ้นให้นักเรียนคิดวิเคราะห์ ตั้งคำถาม และเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์จริง ทำให้มองว่าการวรรณคดีเป็นสิ่งที่มีความหมายและเกี่ยวข้องกับชีวิต ไม่ใช่เพียงเนื้อหาที่ต้องท่องจำ การอธิบายและแลกเปลี่ยนความคิดเห็นในชั้นเรียนช่วยสร้างบรรยากาศการเรียนรู้ที่สนุกและท้าทาย ทำให้นักเรียนรู้สึกมีส่วนร่วมและเห็นคุณค่าของวรรณคดีในมุมมองใหม่ ส่งผลให้เกิดทัศนคติเชิงบวกโดยตระหนักว่าการวรรณคดีเป็นแหล่งเรียนรู้ที่มีคุณค่าและน่าเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ, 2560; อิงอร สุพันธุ์วิช, 2565)

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะในการนำไปใช้

1) ครูควรนำเทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” ไปปรับใช้ในการจัดการเรียนรู้วรรณคดีให้มากขึ้น เพื่อส่งเสริมให้นักเรียนสามารถคิดวิเคราะห์เนื้อหาเชิงลึก สร้างความเชื่อมโยงระหว่างเนื้อหาเกี่ยวกับประสบการณ์ของตนเอง และสามารถสรุปสาระสำคัญได้อย่างมีเหตุผล

2) นักเรียนสามารถใช้เทคนิคการสอน “It Says-I Say-And So” ในการอ่านวรรณคดีให้มากขึ้น เพื่อฝึกการคิดอย่างมีวิจารณญาณ สะท้อนมุมมองของตนเอง และเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตจริง ทำให้การเรียนรู้วรรณคดีมีความหมายและน่าสนใจยิ่งขึ้น

2. ข้อเสนอแนะในการทำวิจัยครั้งต่อไป

1) ควรศึกษาผลของการใช้เทคนิคนี้ในระดับชั้นอื่นหรือวิชาอื่น ๆ เพื่อดูความเหมาะสมและประสิทธิภาพของเทคนิคในบริบทที่หลากหลาย รวมทั้งอาจเปรียบเทียบกับเทคนิคการสอนอื่น ๆ ที่เน้นการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา

2) เนื่องจากงานวิจัยนี้ได้กำหนดประชากรกลุ่มเป้าหมาย (target population) ด้วยวิธีการเลือกแบบเจาะจง (purposive sampling) ซึ่งจำกัดการอ้างอิงผลไปยังนักเรียนกลุ่มอื่น ผู้วิจัยแนะนำให้มีประชากรที่เพียงพอโดยใช้วิธีการสุ่ม (randomization) กลุ่มตัวอย่างจากประชากรที่เป็นนักเรียนทั้งระดับชั้น แล้วนำมาจัดการเรียนรู้เพื่อศึกษาผลการวิจัยที่เกิดขึ้นต่อไป

เอกสารอ้างอิง

กรมวิชาการ, กระทรวงศึกษาธิการ. (2544). *หนังสืออ่านเพิ่มเติมวิชาภาษาไทย เรื่อง อ่านอย่างไรให้ได้รส*.

กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

ดวงมน จิตรจำนงค์. (2565). *วรรณคดีวิจารณ์เบื้องต้น* (พิมพ์ครั้งที่ 2). ปทุมธานี: เดอะบุคส์พลัส.

ดวงมน จิตรจำนงค์. (2566). *สุนทรียภาพในภาษาไทย* (พิมพ์ครั้งที่ 6). ปทุมธานี: เดอะบุคส์พลัส.

ทิตนา แคมมณี. (2560). *ศาสตร์การสอน: องค์ความรู้เพื่อการจัดการเรียนรู้ที่มีประสิทธิภาพ* (พิมพ์ครั้งที่ 21).

กรุงเทพฯ: จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

ปรีชา ช้างขวัญยืน. (2560). *ปรีชาวิทรรศน์: มุมมองภาษาไทย*. กรุงเทพมหานคร: สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

- วิจารณ์ พานิช. (2555). *วิธีสร้างการเรียนรู้เพื่อศิษย์ในศตวรรษที่ 21*. กรุงเทพฯ: มูลนิธิสยามกัมมาจล.
- สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, กระทรวงศึกษาธิการ. (2560). *เรียนรู้เข้าใจวรรณคดีไทยของชาติ*. กรุงเทพมหานคร: เอกพิมพ์ไทย.
- สุดธิดา จันทร์เหม. (2566). การเปรียบเทียบเจตคติและความสามารถในการอ่านวรรณกรรมร่วมสมัยอย่างมีวิจักษณ์ของนักเรียนระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นปีที่ 1 โดยใช้เทคนิคการสอน *It Say-I Say-And So*. ใน *การประชุมวิชาการระดับชาติศึกษาศาสตร์วิจัย ครั้งที่ 10 และนานาชาติครั้งที่ 6* (หน้า 313–327). สงขลา: มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์.
- อิงอร สุพันธุ์วนิช. (2565). *วิเคราะห์เจาะลึกวรรณคดีไทยในแบบเรียนมัธยมศึกษา*. อุบลราชธานี: โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยอุบลราชธานี.
- Amelia, H. N. (2016). *Teaching narrative texts by using 'It Says, I Say, So' strategy to improve university students' reading comprehension* (Doctoral dissertation, Universitas Negeri Padang).
- Cohen, L., Manion, L., & Morrison, K. (2018). *Research methods in education* (8th ed.). London: Routledge.
- Creswell, J. W., & Guetterman, T. C. (2019). *Educational research: Planning, conducting, and evaluating quantitative and qualitative research* (6th ed.). New York: Pearson Education.
- Engen, P. D., & Kauchak, D. P. (2016). *Educational psychology: Windows on classrooms* (10th ed.). Essex: Pearson Education.
- Eman, El. S. (2017). Augmenting tertiary students' soft skills via multiple intelligence instructional approach: Literature courses in focus. *International Journal of Applied Linguistics & English Literature*, 6(2), 230–238.
- Gunning, T. G. (2024). *Creating literacy instruction for all students* (11th ed.). New Jersey: Pearson Education.
- Heller, A. B. (2003). *When kids can't read—What teachers can do: A guide for teachers 6–12*. Journal of Adolescent & Adult Literacy, 47(2), 195–197.
- Kumar, R. (2019). *Research methodology: A step-by-step guide for beginners* (5th ed.). London: SAGE Publications.
- Negi, S. (2021). *Reader engagement in literary texts: An approach to deep reading*. Delhi: Scholar Publications.
- Porter-Szucs, I., Macknish, C. J., & Toohey, S. (2025). *A practical guide to language assessment: How do you know that your students are learning?* London: Wiley Blackwell.
- Robertson, S. I. (2017). *Problem solving: Perspectives from cognition and neuroscience* (2nd ed.). London: Routledge.
- Robson, C., & McCartan, K. (2016). *Real world research: A resource for users of social research methods in applied settings* (4th ed.). London: John Wiley & Sons.
- Salkind, N. J. (2017). *Statistics for people who (think about) hate statistics* (6th ed.). London: SAGE Publications.

- Sari, S. O. (2012). *The effect of using “It Says, I Say, and So” strategy toward the reading comprehension of second-year students at State Senior High School 1 Kampar Timur, Kampar Regency* (Doctoral dissertation, Universitas Islam Negeri Sultan Syarif Kasim Riau).
- Susanti, N. (2017). *Improving the eighth grade students’ narrative reading comprehension by using “It Says, I Say, and So” strategy at SMP Nurul Iman Palembang* (Unpublished master’s thesis). UIN Raden Fatah Palembang.
- Susanti, S. (2017). *Improving the eighth grade students’ narrative reading comprehension by using “It Says, I Say, and So” strategy at SMP Nurul Iman Palembang* (Doctoral dissertation, UIN Raden Fatah Palembang).
- Thomas, G. (2017). *How to do your research project: A guide for students* (3rd ed.). London: SAGE Publications.
- Woolfolk, A. (2018). *Educational psychology* (14th ed.). Essex: Pearson Education.

